

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres: Postbus 93144, 2509 AC Den Haag

Kennispact MBO Brabant
T.a.v.

Locomotiefboulevard 101
5041 SE TILBURG

Datum 1 december 2025
Betreft Besluit tot verlening subsidie

Geachte ,

I. Aanvraag

Op 16 december 2024 ontving ik, in navolging van het AiNed Investeringsprogramma van het Nationaal Groeifonds, de aanvraag voor subsidie voor het NGF-project Learning Community Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI, hierna NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI'.

Ondanks de snelle ontwikkelingen van artificiële intelligentie (AI)-toepassingen, blijft de verspreiding van kennis over AI-toepassingen versnipperd in Nederland. Tegelijkertijd staat de sector onder druk door snelle veranderingen, zoals digitalisering en internationalisering. Dit vergroot de behoefte aan technisch geschoolde professionals die AI kunnen toepassen in hun werk. Vooral mbo-professionals, eventueel aangevuld met mbo+ of hbo-opleidingen, spelen hierin een cruciale rol.

Voortbouwend op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden, is het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI' opgezet om onderwijs in AI praktijkgericht te maken en studenten beter op te leiden op het gebied van AI. Door middel van casusgestuurd leren gaan professionals en studenten gericht bijdragen aan innovatie en zich flexibel aanpassen aan de dynamische eisen van de technische industrie.

In afstemming met u is de subsidieaanvraag gefaseerd in behandeling genomen. De onderhavige subsidieverlening heeft betrekking op de activiteiten in de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2027, hierna te noemen Fase 1 van het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI'.

De activiteiten binnen het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI' zullen worden uitgevoerd door een samenwerkingsverband bestaande uit de volgende deelnemers: Kennispact Mbo Brabant, Winsect B.V., MACH-C B.V., Nijhuis MiTech B.V., Graafschap College, Centrum voor Innovatief Vakmanschap Oost Nederland (CIVON), Hibernis BV, Venster Techniek B.V., VB-Airsuspension BV, Borstelfabriek M.J.J. Lurvink B.V., TEVEL techniek B.V., Stichting Hogeschool

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.rvo.nl

Contactpersoon

ngf@rvo.nl
088 042 42 42

Projectnaam

NGF-project LC 'Mkb en mbo
verzilveren de kracht van AI'

Referentienummer

NGFAI2505

Ons kenmerk

GF250FTW92U

Bijlage(n)

4

van Arnhem en Nijmegen, QConcepts Design & Engineering B.V., ETNA Coffee Equipment BV en Pillen Projects BV.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

Ik beschouw u, Kennispact Mbo Brabant, en de hiervoor genoemde deelnemers van het samenwerkingsverband ieder afzonderlijk als subsidieontvanger in de zin van dit besluit. Alle in dit besluit opgenomen verplichtingen zijn op iedere deelnemer van het samenwerkingsverband als zijnde subsidieontvanger van toepassing.

U bent voor de hiervoor genoemde deelnemers van het samenwerkingsverband gemachtigd om als penvoerder op te treden. Vanwege uw rol als penvoerder wordt – waar in paragraaf 3.6. tot en met 3.9. wordt verwezen naar ‘u’ – van u verwacht dat u toezicht houdt op het voldoen aan de subsidieverplichtingen (mede) namens ieder van de deelnemers van het samenwerkingsverband, en de informatie die op grond van de betreffende verplichtingen moet worden opgeleverd, gecoördineerd en namens alle deelnemers in het samenwerkingsverband, indient. U zal tevens als eerste aanspreekpunt voor mijn ambtenaren fungeren.

Ik verzoek u als penvoerder de andere deelnemers van het samenwerkingsverband een afschrift van dit besluit te zenden.

Leeswijzer

Allereerst schets ik ter inleiding in het kort de uitgangspunten voor het NGF en het proces van de beoordeling van investeringsvoorstellen. Dit vormt de context van de aanvraag en mijn besluit. Hierna ga ik in op het procesverloop van het investeringsvoorstel AiNed dat relevant is voor het NGF-project LC ‘Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI’ en het procesverloop van de aanvraag. Na mijn beoordeling besluit ik op de aanvraag.

II. Inleiding, procesverloop en beoordeling aanvraag

Hoofdstuk 1 Inleiding: Nationaal Groeifonds en subsidieaanvraag

1.1. Context van de aanvraag: het Nationaal Groeifonds

Het NGF is gericht op publieke investeringen die het Nederlandse verdienvermogen (structureel bbp) op (middel)lange termijn verhogen in lijn met kabinetsdoelstellingen. Hiermee kan de transitie worden gemaakt naar een duurzame economie en samenleving en de daarmee gepaarde innovatiekracht leidt tot continuerende, nieuwe en groeiende bedrijvigheid in Nederland. Met het NGF wordt ervoor gezorgd dat investeringen kunnen worden gedaan om grote uitdagingen zoals de klimaatverandering aan te gaan, maatschappelijke opgaven toekomstbestendig aan te pakken en te versnellen. De investeringen uit het NGF zijn gericht op twee pijlers: kennisontwikkeling en onderzoek, ontwikkeling en innovatie, ook wel research, development and innovation (R&D&I).

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

Voordat activiteiten uit het NGF kunnen worden gefinancierd en uitgevoerd dient een aantal stappen te worden doorlopen.¹ In de toekenningsfase worden vanuit vakdepartementen en coördinerende bewindspersonen investeringsvoorstellen ingediend bij de toegangspoort voor het NGF. De onafhankelijke Adviescommissie Nationaal Groeifonds (hierna: Adviescommissie NGF) beoordeelt de door de toegangspoort doorgeleide investeringsvoorstellen en adviseert het kabinet.² Op basis van het advies van de Adviescommissie NGF besluit het kabinet over het toekennen van bijdragen uit het NGF aan activiteiten (hierna: NGF-programma's). De toegekende NGF-bijdragen worden na parlementaire autorisatie als NGF-middelen in de vorm van budgetoverboekingen verwerkt op de departementale begrotingen of begrotingsfondsen van de relevante vakdepartementen, die deze middelen vervolgens kunnen inzetten voor NGF-programma's. Daarmee vangt de fase aan van het door de relevante vakdepartementen daadwerkelijk beschikbaar stellen van de NGF-middelen aan de NGF-programma's.

1.2. Procesverloop NGF-investeringsvoorstel AiNed

Het op de pijler R&D&I van het NGF gerichte investeringsvoorstel AiNed is in september 2020 ingediend bij de toegangspoort voor het NGF voor de eerste ronde van het NGF door toenmalig Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, mevrouw Keijzer. Daarna is dit investeringsvoorstel in januari 2021 doorgeleid naar de Adviescommissie NGF voor een beoordeling.³

Kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence of AI) stelt computers in staat om de menselijke intelligentie na te bootsen, bijvoorbeeld zaken herkennen en data categoriseren. Het doel van AiNed is het vergroten van investeringen in en toepassing van AI, op een mensgerichte manier. Het combineert een nationale met een regionale aanpak, met twaalf instrumenten verdeeld over vier clusters. Er worden onder andere extra onderzoeksposities gefinancierd voor wetenschappelijk toptalent, cursussen ontwikkeld voor werknemers, kennisinstellingen financieel ondersteund om deel te nemen in Europese netwerken, verschillende innovatieve AI toepassingsprojecten ondersteund, en er wordt gewerkt aan kaders die ethische, juridische en sociale aspecten van AI adresseren.

De Adviescommissie NGF is overtuigd van het belang van een aanpak op AI: hoewel AI al wordt toegepast is er een groot onbenut potentieel. De mogelijke impact op onze productiviteit en daarmee het verdienvermogen is groot. Er zijn de afgelopen jaren in Nederland al belangrijke stappen gezet. Er zijn bijvoorbeeld een Strategisch Actieplan voor AI en er is een AI-onderzoeksagenda vastgesteld door NWO. Daarnaast weten partijen elkaar beter te vinden via de nationale AI Coalitie. Dit AiNed-programma borduurt hierop voort: de basis is gelegd maar de in AiNed geïdentificeerde knelpunten zijn nog niet aangepakt. Zo wordt er te weinig data gedeeld, zijn er te weinig innovatieve toepassingen in het bedrijfsleven en in de publieke sector, is er schaarste aan AI-talent, mist het brede publiek kennis van AI, en zijn de maatschappelijke en juridische kaders onduidelijk. De commissie herkent deze gecompliceerde uitdagingen.

---

¹ Kamerbrief van 7 september 2020, Kamerstukken II, 2019-20, 35300, nr. 83.

² Kamerbrief van 1 december 2020, Kamerstukken II, 2020-21, 35570-XIX, nr. 23.

³ Kamerbrief 14 januari 2021, Kamerstukken II, 2020-21, 35570-XIX, nr. 27.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

1.3. Toekenning NGF-bijdrage

Er is op advies van de Adviescommissie NGF door het kabinet € 44.000.000 toegekend aan het NGF-project AiNed, € 44.000.000 voorwaardelijk toegekend en een bedrag van € 188.000.000 gereserveerd. Van het gereserveerde bedrag is op 14 april 2022 € 116.500.000 toegekend. De voorwaardelijke toekenning van € 44.000.000 is op 12 juli 2024 op advies van de Adviescommissie NGF omgezet in een toekenning van € 28.500.000. De totale NGF-bijdrage is daarmee € 189.000.000.

De laatst toegekende NGF-bijdrage van € 28.500.000,- aan het NGF-project AiNed is na de parlementaire autorisatie op 12 december 2024⁴ als NGF-middelen verwerkt op de departementale begroting van Economische Zaken (EZ-begroting).

1.4. Procesverloop aanvraag

Gelet op het kabinetsbesluit heeft u een subsidieaanvraag ingediend voor een Learning Community binnen het NGF-project AiNed. Dit maakt onderdeel uit van het door de Adviescommissie NGF beoordeelde NGF-investeringsvoorstel AiNed.

Daarnaast heeft u een in detail uitgewerkte begroting en actualisatie van de doelstellingen, fasering en mijlpalen aan mij overgelegd.

De laatst toegezonden informatie met betrekking tot de activiteiten en de begroting is van 16 december 2024. Deze documenten vormen samen de gegevens en bescheiden zoals bedoeld in artikel 4:2, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en mede de basis voor deze subsidiebeschikking.

Hoofdstuk 2 Beoordeling aanvraag

2.1. Activiteiten NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI'

Gelet op de toekenning aan het NGF-investeringsvoorstel AiNed door het kabinet en de parlementaire autorisatie van die toekenning ben ik bereid € 1.069.035 beschikbaar te stellen voor de activiteiten in het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI' conform de doelstelling en de uitgangspunten van het NGF. Daartoe heeft u een aanvraag voor subsidie ingediend, zoals hiervoor genoemd (zie I. Aanvraag van deze beschikking).

Gelet op de bij de subsidieaanvraag overgelegde documenten betreft dit activiteiten die worden uitgevoerd door een samenwerkingsverband bestaande uit de deelnemers zoals opgenomen onder I. Aanvraag van dit besluit.

De onderhavige subsidieaanvraag betreft de uitvoering van de Regionale Learning Community Oost (RLC Oost). Deze Learning Community voor de technische industrie focust op mbo-niveau studenten en professionals en bereikt daarmee een brede en voor de gehele samenleving belangrijke doelgroep.

---

⁴ https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36600_xiii_begrotingsstaten

Binnen deze RLC's worden AI leervraagstukken middels cases geformuleerd, verhelder en uitgewerkt. Het gaat hierbij om het opleiden van studenten en het ontwikkelen van opleidingstrajecten voor professionals.

2.2. Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

2.2.1. Geen staatssteun

Op basis van de aanvraag kom ik tot het oordeel dat de verlening van subsidie ten aanzien van de activiteiten die worden uitgevoerd door Graafschap College, Kennispact Mbo Brabant, Civon en HAN Hogeschool geen staatssteun vormt.

2.2.2. De-minimissteun

Voor de activiteiten van Winsect B.V. en TEVEL techniek B.V. kom ik op basis van uw aanvraag tot het oordeel dat de subsidie verstrekt kan worden met toepassing van verordening (EU) nr. 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (Pb EU L, 2023/2831), hierna te noemen De-minimisverordening. Winsect B.V. en TEVEL techniek B.V. hebben hiervoor een de-minimisverklaring ingevuld en ondertekend.

2.2.3. Verenigbare en vrijgestelde staatssteun

Voor de activiteiten die worden uitgevoerd door MACH-C BV, Nijhuis MiTech BV, Hibernis BV, Venster Techniek BV, VB-Airsuspension BV, Borstelfabriek M.J.J. Lurvink BV, QConcepts Design & Engineering BV, ETNA Coffee Equipment BV en Pillen Projects BV, kom ik tot het oordeel dat de subsidie verstrekt kan worden op grond van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Pb EU, L 187/1), zoals meerdere malen na 2014 gewijzigd, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) 2023/1315 van de Commissie van 23 juni 2023, PbEU 2023, L167/1, hierna te noemen Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Het gaat hierbij om de toepassing van artikel 31 van de AGVV.

Ik heb geconstateerd dat de hiervoor in deze paragraaf opgenomen deelnemers van het samenwerkingsverband geen onderneming in moeilijkheden zijn als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel c, van de AGVV. Ik heb verder geconstateerd dat er tegen de hiervoor in deze paragraaf opgenomen deelnemers van het samenwerkingsverband geen bevel tot terugvordering uitstaat als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel a, van de AGVV. Voorts heb ik in het kader van artikel 6, van de AGVV, vastgesteld dat met de uitvoering van dit activiteitenplan niet is begonnen dan na de aanvraag van 16 december 2024. Er gaat derhalve - onder meer om deze reden - een stimulerend effect uit van dit besluit.

Informatie over dit besluit wordt op grond van artikel 9, eerste lid, van de AGVV, gemeld aan de Europese Commissie (EC). De tekst van het besluit wordt gepubliceerd op de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

2.2.4. Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de Europese Commissie nog gedurende tien jaar na de vaststelling van deze subsidie, deze achteraf kan controleren. Ik raad u aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie gedurende deze periode te bewaren.

2.2.5. Herstel – en Veerkrachtfaciliteit (HVF)

Bij deze subsidieverlening wordt gebruik gemaakt van gelden die ter beschikking zijn gesteld via de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (hierna HVF).⁵

Beknpte informatie over deze subsidieverlening wordt op grond van artikel 25 bis, van Verordening (EU) nr. 2021/241 gemeld aan de Europese Commissie. De gegevens, bedoeld in artikel 25 bis, tweede lid, worden gepubliceerd op een openbaar portaal⁶ en op het in artikel 30 van Verordening (EU) nr. 2021/241 bedoelde scorebord⁷ voor herstel en veerkracht.

III. Besluit

Hoofdstuk 1 Grondslag, subsidiabele activiteiten, uitvoeringsperiode, subsidiebedrag en subsidiabele kosten

3.1. Wettelijke grondslag subsidieverlening

In het kader van het doel en de uitgangspunten van het NGF verleen ik hierbij, op grond van artikel 2, tweede lid, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI' Fase 1 zoals opgenomen in de overgelegde documenten op basis waarvan de subsidie is aangevraagd op 16 december 2024

De subsidiabele activiteiten zijn omschreven in paragraaf 2.1. van dit besluit.

Hierbij gelden de daarbij behorende relevante doelstellingen van het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI', fasering en mijlpalen, zoals opgenomen in paragraaf 1.4. van dit besluit.

---

⁵ Verordening (EU) nr. 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel en veerkrachtfaciliteit (PbEU 2021, L 57)

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/herstel-en-veerkrachtplan>

⁷ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

3.2. Periode uitvoering

De subsidiabele activiteiten worden uitgevoerd in de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2027.

3.3. Subsidiebedrag Fase 1

Op basis van de gegevens opgenomen in uw aanvraag, conform de begroting per deelnemer van het samenwerkingsverband, is het subsidiebedrag berekend als een percentage van de in aanmerking komende subsidiabele kosten, voor de subsidiabele activiteiten, waarbij de volgende maximale percentages gelden:

- 100% voor niet-economische activiteiten;
- 40% voor opleidingssteun zoals bedoeld in artikel 31 van de AGVV.

Het subsidiebedrag voor Fase 1 wordt per subsidieontvanger ten hoogste vastgesteld op de maximale subsidiebedragen opgenomen in de tabellen hieronder. Hier staan per subsidieontvanger het subsidiebedrag voor Fase 1 en de begrote kosten per soort activiteit (genoemde bedragen in €). Hierbij merk ik op dat er met dit besluit geen subsidie wordt verleend voor activiteiten van Fase 2 van het NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI', maar uitsluitend subsidie wordt verleend voor Fase 1.

Niet-economische activiteiten				
Naam deelnemer	Fase 1 subsidie	Fase 1 kosten	Totale kosten	% subsidie Fase 1 kosten
Graafschap College	135.375	135.375	135.375	100%
HAN Hogeschool	64.980	64.980	64.980	100%
Civon	64.980	64.980	64.980	100%
Kennispect Mbo Brabant	598.500	598.500	598.500	100%
<i>Totalen</i>	<i>863.835</i>	<i>863.835</i>	<i>863.835</i>	

Opleidingssteun (art. 31 AGVV)				
Naam deelnemer	Fase 1 subsidie	Fase 1 kosten	Totale kosten	% subsidie Fase 1 kosten
VB Airsuspension BV	17.100	42.750	42.750	40%
Borstelfabriek Lurvink (LUVA)	17.100	42.750	42.750	40%
Q-concepts	17.100	42.750	42.750	40%
ETNA Coffee Equipment BV	17.100	42.750	42.750	40%
Pillen Projects B.V.	17.100	42.750	42.750	40%
Mach-C	34.200	85.500	85.500	40%

Hibernis BV	17.100	42.750	42.750	40%
Venster Techniek	17.100	42.750	42.750	40%
Nijhuis Mitech	17.100	42.750	42.750	40%
<i>Totalen</i>	<i>171.000</i>	<i>427.500</i>	<i>427.500</i>	

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

De-minimisverordening				
Naam deelnemer	Fase 1 subsidie	Fase 1 kosten	Totale kosten	% subsidie Fase 1 kosten
Winsect	17.100	42.750	42.750	40%
TEVEL Techniek	17.100	42.750	42.750	40%
<i>Totalen</i>	<i>34.200</i>	<i>85.500</i>	<i>85.500</i>	

Totalen		
Naam project	Subsidiebedrag	Subsidiabele kosten
NGF-project LC 'Mkb en mbo verzilveren de kracht van AI'	€ 1.069.035	€ 1.376.835

3.4. Subsidiabele activiteiten

De begrote subsidiabele kosten voor Fase 1 per subsidieontvanger zijn gebaseerd op de gegevens opgenomen in de aanvraag, conform de begroting per deelnemer van het samenwerkingsverband.

Indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit andere hoofde door mij of een ander bestuursorgaan of de Europese Commissie wordt gefinancierd, wordt slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekt dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan de in de bovenstaande tabel opgenomen maximum subsidiebedragen, maar in ieder geval niet meer dan is toegestaan op basis van de geldende Europese steunkaders.

Cumulatie van subsidies voor de subsidiabele activiteiten en de subsidiabele kosten is in ieder geval niet meer dan is toegestaan op basis van de geldende Europese steunkaders, in het bijzonder artikel 31 van de AGVV.

Het totale subsidiebedrag voor Fase 1 wordt ten hoogste vastgesteld op € 1.069.035, gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag, en berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

3.5. Subsidiabele kostensoorten en berekeningsmethodiek

De volgende in aanmerking komende kosten, per subsidieontvanger, voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de onder paragraaf 2.1. genoemde activiteiten, en daadwerkelijk gemaakt in de uitvoeringsperiode (zie paragraaf 3.3. van dit besluit), worden door mij subsidiabel geacht. De vóór indiening van uw aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de kosten van Graafschap College, Kennispact Mbo Brabant, Civon en HAN Hogeschool geldt het volgende:

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

- a. Personeelskosten die worden berekend op basis van uurtarieven met een keuze uit de volgende berekeningsmethoden:
- een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeels-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast, of
  - een loonkosten plus vaste-opslag-systematiek, waarbij de directe loonkosten per uur worden vermeerderd met een vaste opslag voor indirecte kosten van 50%, of
  - een vaste-uurtarief-systematiek van € 60.

Voor de deelnemers die niet-economisch activiteiten uitvoeren en niet de integrale kostensystematiek toepassen geldt dat de personeelskosten, op uurbasis conform de in de begroting aangegeven uurtarieven nooit meer bedragen dan, gelet op de doelmatige besteding van deze subsidie, het maximale bedrag voor schaal 18 uit de Handleiding Overheidstarieven van het betreffende jaar⁸.

- b. Kosten van machines en apparatuur voor zover en zolang zij worden gebruikt voor de subsidiabele activiteiten. Wanneer deze apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor de subsidiabele activiteiten worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van de subsidiabele activiteiten, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd.
- c. Aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten.

Voor de kosten van Winsect BV, MACH-C BV, Nijhuis MiTech BV, Hibernis BV, Venster Techniek BV, VB-Airsuspension BV, Borstelfabriek M.J.J. Lurvink BV, TEVEL techniek BV, QConcepts Design & Engineering BV, ETNA Coffee Equipment BV en Pillen Projects BV geldt dat deze alleen subsidiabel zijn voor zover deze vallen onder art. 31 AGVV:

- de personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleiding deelnemen;
- rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
- kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
- de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten), voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen.

---

⁸ Handleiding overheidstarieven per jaar, zie www.rijksfinancien.nl/hafir/extra-informatie

3.6. Btw

Voor de subsidieontvangers die niet hierna worden genoemd geldt dat ze btw-plichtig zijn voor de activiteiten die ze uitvoeren. Derhalve kan de aan derden te betalen btw met de Belastingdienst worden verrekend. Aangezien de btw dus geen kostenpost vormt, is de subsidie voor de deelnemende ondernemingen gebaseerd op de begrote kosten, exclusief de aan derden te betalen btw.

Voor NHL Stenden, Civo, Kennispact Mbo Brabant, Graafschap College en HAN Hogeschool geldt dat zij niet btw-plichtig zijn voor de subsidiabele activiteiten. Derhalve kan de aan derden te betalen btw niet met de Belastingdienst worden verrekend. Aangezien de btw dus een kostenpost vormt, is de subsidie gebaseerd op de begrote kosten, inclusief de aan derden te betalen btw.

Hoofdstuk 2 Subsidieverplichtingen

Hierna heb ik de verplichtingen opgenomen die ik aan de subsidie heb verbonden en waarvoor geldt dat als deze verplichtingen niet worden nagekomen ik de subsidie geheel of gedeeltelijk kan intrekken en terugvorderen (na het uiten van een voornemen ertoe). Het betreft algemene verplichtingen, verplichtingen in verband met economische veiligheid, verplichtingen in verband met Europese staatssteunregels en verplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage.

3.7. Subsidieverplichtingen algemeen

Aan de subsidie zijn de volgende algemene verplichtingen verbonden.

1. Iedere subsidieontvanger dient de activiteiten volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende activiteitenplan en binnen de uitvoeringsperiode (zie paragraaf 3.2. van dit besluit). Tijdens de uitvoering gelden de doelstellingen, fasering en mijlpalen zoals opgenomen in de aanvraag.
2. Iedere subsidieontvanger voert een administratie en is verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van de ontvangen subsidie.
3. De inrichting van de administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen kosten kunnen worden afgelezen.
4. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
5. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van de activiteiten mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
6. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling of tot faillietverklaring.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

7. Uiterlijk binnen 13 weken na de in het besluit genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
- a. een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van de activiteiten van alle subsidieontvangers zijn opgenomen, gebaseerd op het model dat door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beschikbaar wordt gesteld;
  - b. een gespecificeerde opgave per subsidieontvanger van alle rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de ingediende begroting;
  - c. een controleverklaring voor de subsidieontvangers met meer dan € 125.000 subsidie, conform het controleprotocol zoals beschikbaar gesteld door RVO, waarbij de controleverklaring in ieder geval ook betrekking moet hebben op het inhoudelijke eindrapport;
  - d. een directieverklaring ondertekend door een daartoe bevoegd bestuurder voor de subsidieontvangers tussen de €25.000 en € 125.000 subsidie.
  - e. Voor de subsidieontvangers met minder dan de €25.000 zal de subsidie ambtshalve vastgesteld worden binnen 13 weken na de datum waarop de activiteiten moeten zijn verricht.

3.8. Subsidieverplichtingen in verband met Europese staatssteunregels

Aan de subsidie zijn de volgende subsidieverplichtingen verbonden gelet op de uit artikel 107 VWEU voortvloeiende Europese staatssteunregels.

Voor de in het activiteitenplan opgenomen subsidiabele activiteiten die niet-economisch van aard zijn geldt onder meer dat:

1. De subsidie voor die activiteiten wordt uitsluitend ingezet voor niet-economische activiteiten.
2. Eventuele voordelen die worden behaald met het verrichten van de subsidiabele niet-economische activiteiten worden niet (direct, noch indirect) doorgezet naar andere (economische) activiteiten.
3. Indien er naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten worden verricht, dienen deze activiteiten zowel financieel als administratief gescheiden te worden uitgevoerd van de activiteiten die met deze subsidie worden ondersteund. Dit betekent dat in de boekhouding beide soorten activiteiten, de kosten, financiering en de inkomsten daarvan duidelijk dienen te worden onderscheiden.
4. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
5. De te verrichten activiteiten dienen op een neutrale, onafhankelijke, objectieve en niet-discriminatoire wijze plaats te vinden en mogen niet concurreren met de dienstverlening die op de markt door commerciële partijen wordt aangeboden. Voorkomen moet worden dat er kosten voor rekening worden genomen die normaliter voor rekening dienen te komen van ondernemingen als indirect begunstigden van de activiteiten.
6. Alle activiteiten dienen voor een ieder zonder onderscheid toegankelijk te zijn, mogen geen individuele ondernemingen bevoordelen en de resultaten daarvan dienen kosteloos publiekelijk ter beschikking te worden gesteld.

Voor de activiteiten die aan te merken zijn als economische activiteiten en vallen onder artikel 31 van de AGVV (opleidingssteun) geldt dat

7. De subsidie niet mag worden ingezet om te voldoen aan bindende nationale opleidingsnormen.

3.9. Subsidieverplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen in verband met inhoudelijke en financiële rapportage verbonden.

1. Met ingang vanaf 2026, dient u elk jaar uiterlijk op 15 maart aan te leveren:
  - a. een schriftelijk verslag over de voortgang van de activiteiten, waarbij u onder meer rapporteert over de inhoudelijke en financiële voortgang en de (tussentijds) behaalde resultaten, conform een model van RVO. In dit verslag wordt bevestigd dat de AI-leergemeenschap operationeel is en wordt gedetailleerd beschreven hoe de AI-leergemeenschap bedrijven, onderwijsinstellingen en innovatielaboratoria in staat stelt samen te werken aan de toepassing van AI-oplossingen in de praktijk.
2. Uiterlijk op 1 februari 2026 levert u de overeenkomst aan waarin de samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd.
3. Naast de verslagen bedoeld in het eerste onderdeel van deze paragraaf dient u op mijn verzoek mee te werken aan een formele visitatie of audits van de NGF Fondsbeheerders of van de Adviescommissie NGF. Een verzoek tot een formele visitatie of audit wordt minimaal één maand van te voren aangekondigd.
4. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten. Deze verplichting geldt tot vijf jaar na de datum van het besluit tot subsidievaststelling.
5. U bent verplicht om medewerking te verlenen aan evaluaties van het investeringsvoorstel NGF AiNed ten behoeve van het NGF. Deze verplichting geldt tot vijf jaar na de datum van het besluit tot subsidievaststelling.

3.10. Subsidieverplichtingen in verband met de Herstel en Veerkrachtfaciliteit

Aan de subsidie zijn de volgende subsidieverplichtingen verbonden gelet op de uit Verordening (EU) 20221/241 volgende regels .

1. Ingevolge artikel 22, tweede lid, onderdeel d, onder ii tot en met iv van Verordening (EU) nr. 2021/241 dient u onder meer de volgende gegevens aan te leveren:
  - a. Voor zover het betreft artikel 22, tweede lid, onderdeel d, onder ii en iii, dient u onder meer aan te leveren:
    - de naam van de contractant en de subcontractant en KVK-nummer, indien u een aanbestedende dienst bent overeenkomstig het Unie- of nationale overheidsopdrachtenrecht;
    - de voorna(a)m(en), achterna(a)m(en) en geboortedatum/-data van de eindbegunstigde(n) van de ontvanger van middelen of de contractant, in de zin van artikel 3, lid 6, van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad;

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

De verwachte rapportagemomenten zijn rond december 2025, februari 2026 en het najaar 2026.

Bij naderende rapportagemomenten ontvangt u een e-mail met de uitvraag naar bovengenoemde gegevens. In de e-mail wordt aangegeven in welke vorm u de gevraagde informatie kan aanleveren en waar u de informatie naartoe kan versturen.

2. U voert het project uit in overeenstemming met de verplichtingen, opgenomen in artikel 34, tweede lid, van Verordening (EU) nr. 2021/241. Dit houdt in dat u de oorsprong erkent van en zichtbaarheid geeft aan de Uniefinanciering, onder meer door waar nodig het embleem van Unie af te beelden en een passende financieringsverklaring weer te geven die luidt "gefinancierd door de Europese Unie – NextGenerationEU". Dit geldt met name wanneer u de acties en de resultaten ervan promoot, door meerdere doelgroepen, waaronder de media en het grote publiek, doelgericht en op samenhangende, doeltreffende en evenredige wijze te informeren. Ik verzoek u mij te informeren wanneer u dit heeft gedaan. Dit kan via het e-mailadres ngf@rvo.nl.

Hoofdstuk 3 Subsidievaststelling, bevoorschotting en correspondentie

3.11. Subsidievaststelling

Het besluit tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 7 van paragraaf 3.6. van dit besluit is verstreken. Indien het besluit niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen u het besluit tegemoet kan zien.

3.12. Voorschot

Ik verstrek u een ambtshalve voorschot van €979.232. Dat bestaat uit een ambtshalve voorschot van 90% van het subsidiebedrag voor Fase 1 voor de subsidieontvangers Kennispact Mbo Brabant, MACH-C B.V., Graafschap College, Centrum voor Innovatief Vakmanschap Oost Nederland (CIVON), Stichting Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, zijnde €808.232, en een ambtshalve voorschot van 100% van het subsidiebedrag voor Fase 1 voor de subsidieontvangers Winsect B.V., Nijhuis MiTech B.V., Hibernis B.V., Venster Techniek B.V., VB Airsuspension B.V., Borstelfabriek M.J.J. Lurvink B.V. (LUVA), TEVEL techniek B.V., QConcepts Design & Engineering B.V., ETNA Coffee Equipment B.V., Pillen Projects B.V., zijnde €171.000. De voorschotten worden in delen en per subsidieontvanger betaald, zoals opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

De voorschotten zullen worden verleend op basis van de door u bij de aanvraag verstrekte gegevens. Op basis van voortgangsrapportages kan de bevoorschotting worden herzien.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

3.13. Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op de financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om de accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3.14. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van het referentienummer NGFAI2505, te zenden aan de NGF-coördinator bij RVO, , te bereiken via

De contactpersonen voor het NGF-project AiNed van het Ministerie van Economische Zaken is , te bereiken via

De Minister van Economische Zaken
Namens deze,

Maarten Spreij
Teammanager
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Deze brief is digitaal geaccordeerd en derhalve niet ondertekend.

Bijlage 1 - tekst artikel(en) AGVV
Bijlage 2 - controleprotocol accountant
Bijlage 3 - model directieverklaring
Bijlage 4 - betaalschema voorschotbedragen (los verstuurd)

Bezwaarclausule

Als u het niet eens bent met deze beslissing kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift met een kopie van deze beslissing naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE, Zwolle. Op onze internetsite www.mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage I

Datum

Artikel 31 AGVV

Referentienummer
NGFAI2505

1. Opleidingssteun is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.
2. Er wordt geen steun toegekend voor opleiding die ondernemingen geven om te voldoen aan bindende nationale opleidingsnormen.
3. De in aanmerking komende kosten zijn de volgende:
  - a) de personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleiding deelnemen;
  - b) rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
  - c) kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
  - d) de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten), voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen.
4. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 50 % van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan als volgt worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 70 % van de in aanmerking komende kosten:
  - a) met 10 procentpunten indien de opleiding aan werknemers met een handicap of aan kwetsbare werknemers wordt gegeven;
  - b) met 10 procentpunten indien de steun aan middelgrote ondernemingen wordt toegekend en met 20 procentpunten indien de steun aan kleine ondernemingen wordt toegekend.
5. Wanneer de steun in de sector van het zeevervoer wordt toegekend, kan de steunintensiteit worden verhoogd tot 100 % van de in aanmerking komende kosten bedragen, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a) de deelnemers aan de opleiding behoren niet tot de bemanning, maar tot de opvarenden, en
  - b) de opleiding vindt plaats aan boord van schepen die in de Unie zijn geregistreerd.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

Bijlage 2: CONTROLEPROTOCOL SUBSIDIEPROJECT

1. Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en de intensiteit van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het Ministerie in te dienen aanvraag om subsidievaststelling.

1.2 Definities

Accountant: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.

Subsidieontvanger: een rechtspersoon aan wie namens het Ministerie een subsidie is verstrekt.

Controleverklaring: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel omtrent de juistheid, volledigheid en financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

Financiële rechtmatigheid: een financiële transactie is in overeenstemming is met de in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie paragraaf 1.3) opgenomen bepalingen die de uitkomst van die financiële transactie beïnvloeden.

1.3 Wet- en regelgeving

Voor de controle van de financiële rechtmatigheid volgens dit protocol is in de beschikking tot subsidieverlening genoemde wet- en regelgeving (inclusief eventuele wijzigingen hierin) van toepassing.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant tevens vast dat:

- a. in de rekening en verantwoording omtrent de kosten en opbrengsten:
  - 1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van de beschikking tot subsidieverlening;
  - 2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die daadwerkelijk voor rekening komen van de subsidieontvanger;
- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies, waarmee de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft mede is gefinancierd;
- c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, het project is uitgevoerd overeenkomstig het activiteitenplan waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1 Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

Zonder de in voorgaande alinea geformuleerde voorschriften in te perken, zijn voor de controle van specifieke financiële verantwoordingen ten behoeve van de vaststelling van bijdragen vanuit het Ministerie met name de volgende aandachtspunten van belang:

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

1. De accountant stelt een analyse op inzake het risico dat de specifieke financiële verantwoording een materiële afwijking bevat. Deze risicoanalyse wordt specifiek opgesteld voor deze controle; er mag niet volstaan worden met een standaard analyse. In de risicoanalyse maakt de accountant zichtbaar welke controles gericht op de geïdentificeerde (significante) risico's zullen worden uitgevoerd.
2. De accountant ontwikkelt op grond van de risicoanalyse een controleplan waarin zijn vastgelegd: de aard, de tijdsfasering en de omvang van de controlewerkzaamheden die door leden van het controleteam moeten worden uitgevoerd om toereikende controle-informatie te verkrijgen teneinde het controlerisico tot een aanvaardbaar laag niveau te reduceren.
3. In het controleplan wordt de goedkeuringstolerantie (zie paragraaf 2.2) vertaald naar controletoleranties, waarbij de goedkeuringstolerantie het maximum is.
4. Bij de controle wordt vastgesteld of de in de financiële verantwoording opgenomen posten, met in achtneming van de controletoleranties en goedkeuringstolerantie (zie paragraaf 2.2), juist, volledig en rechtmatig (zie definitie in paragraaf 1.2) zijn.
5. De accountant controleert:
  - de juiste en volledige weergave van de door andere bestuursorganen, de Europese Commissie en derden verstrekte bijdragen in de kosten van de gesubsidieerde activiteiten;
  - het al dan niet terecht hebben opgevoerd van de btw als kostenpost;
  - *indien van toepassing*: de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen.
6. De accountant mag bij zijn controle gebruik maken van controlewerkzaamheden, die zijn uitgevoerd bij de controle van de jaarrekening van de subsidieontvanger. Een enkele verwijzing hiernaar in het controledossier met betrekking tot de (individuele) subsidie is onvoldoende. In het controledossier voor de specifieke verklaring moeten deze werkzaamheden worden beschreven evenals de belangrijkste relevante conclusies. Het controledossier moet zelfstandig bruikbaar zijn. Dit betekent dat de relevante stukken daarin opgenomen zijn.
7. De accountant zorgt voor adequate controledocumentatie, waaruit blijkt dat de werkzaamheden conform het controleplan zijn uitgevoerd, wat de uitkomsten van de controle zijn en dat deze zijn beoordeeld door de eindverantwoordelijke accountant. Deze documentatie omvat naast het op de risicoanalyse gebaseerde controleplan in ieder geval stukken waaruit blijkt:
  - dat de cijfermatige juistheid van de verantwoording is nagegaan;
  - dat de verantwoording aansluit met de financiële administratie;
  - dat een cijferbeoordeling is uitgevoerd van de werkelijk verantwoorde kosten ten opzichte van de begrote kosten;
  - wat de aard en de omvang zijn van verrichte systeem- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden op in de verantwoording opgevoerde kosten.

2.2 Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidieverplichtingen streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent gehanteerd.

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de maximale afwijking voor wat betreft de getrouwheid of financiële rechtmatigheid in de financiële verantwoording niet groter is dan één procent van het totaal financieel belang van die verantwoording. De hierna vermelde goedkeuringtoleranties zijn van toepassing.

Aard van de aangelegenheid	Controleverklaring			
	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in de verantwoording en onzekerheden in de controle	≤2%	> 2% - ≤ 4%	Onzekerheden > 4%	Fouten > 4%

Afwijkingen in de verantwoording

Van een afwijking in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van een) verantwoorde post niet voldoet aan één of meer aspecten van de geldende wet- en regelgeving (zie ook paragraaf 1.2) of dat een (gedeelte van een) post niet juist of volledig is verantwoord. Afwijkingen van wet- en regelgeving worden in absolute zin opgevat; saldering van afwijkingen is daarom niet toegestaan.

Het niet in staat zijn om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen (onzekerheden in de controle)

Er is sprake van onzekerheden in de controle wanneer op basis van de beschikbare controle-informatie niet kan worden vastgesteld of een (gedeelte van een) post voldoet aan de eisen in de geldende wet- en regelgeving.

Omgaan met geconstateerde afwijkingen

Het uitgangspunt is dat subsidieontvanger de door de accountant geconstateerde afwijkingen voor zover mogelijk corrigeert. Materiële afwijkingen (conform tabel paragraaf 2.2), die niet door de subsidieontvanger worden gecorrigeerd, leiden tot een aangepast (niet goedkeurend) oordeel door de accountant.

3 Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de actuele NBA voorbeeldtekst HRA 3 sectie II hoofdstuk 10.3: "Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de publieke sector" gehanteerd, aangepast voor incidentele subsidies.

4 Reviewbeleid

De Auditdienst Rijk (ADR) kan een review uitvoeren op de uitgevoerde accountantscontrole inzake deze subsidie. De accountant, die de controle uitvoert, verstrekt de ADR desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden. De eventuele extra kosten van deze accountant in verband met de review zijn niet voor rekening van het Ministerie.

**Bijlage 3:
Directieverklaring**

Referentie: ..

Datum

Referentienummer
NGFAI2505

Activiteiten en verplichtingen

De directie van [naam subsidieontvanger] verstrekt deze verklaring bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie voor de activiteiten [naam en referentie] in de periode [van-tot].

De directie is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de subsidieverantwoording.

De directie verklaart dat de subsidie rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor deze is verstrekt en dat aan alle verplichtingen is voldaan.

Subsidieverantwoording

	Begrote kosten	Gerealiseerde kosten
Totaal bedrag aan subsidiabele kosten	€	
Ontvangen subsidie	€	
Eigen bijdrage	€	

Datum van de handtekening:

Directie

Naam:

Datum:

Plaats:

Handtekening: